

ZAŠTO ME VRIJEĀA NEARGUMENTACIJA?

Krešimir Ibrišimović

Argumentacija. Razumijem, preteška riječ ali ipak od iste ne možemo pobjeći. Kada odgovaramo za ocjenu u školi moramo točno odgovoriti na pitanje koje nam se postavi, kada odgajamo dijete moramo biti dosljedni jer inače sami proces odgoja nema puno smisla. Kada šefu, direktoru ili gazdi opravdavamo učinjeni posao moramo to nečim potkrijepiti, bilo to pismeno bilo vizualno bilo održavanjem veze koja nas je dovela na taj posao ili mita (ovo zadnje se nadam da ne postoji).

Uzročno-posljedična veza. Razumijem, preteška riječ ali ipak od iste ne možemo pobjeći. Kada idemo u nabavku razmišljamo na sljedeći način: »Hladnjak mi je prazan, moram otići u nabavku«. Činjenica da mi je hladnjak prazan mora se potkrijepiti stanjem na računu gdje mora biti minimum financijskih sredstava da bi mogao kupiti potrebno što će me hraniti barem sljedećih mjesec dana (do nove plaće).

Premise i zaključci. Razumijem, nastojim se ne ponavljati, ali za sve naše postupke, ako želimo biti odgovorne osobe u odgovornom društvu, potrebno je smisleno objasniti vlastite postupke. Postoji nešto i što se naziva osjećajima koji ne moraju biti racionalni, vođeni gore navedenim. Naši osjećaji su racionalno nedefinirana kategorija i mislim kako osobno ne bi trebao niti me itko treba tražiti da ih smisleno objasnim dok god ih zadržavam za sebe i, što je još važnije, ne namećem ih drugima ili štetim ikom drugom.

Ipak, svjedoci smo osjećaja koji nisu potkrepljeni argumentima niti imaju uzročno-posljedično opravdanje i kao takvi pripadaju sferi osjećaja i trebaju biti zadržani u osobnoj sferi. Bilo što što je u kategoriji osjećaja ne može biti nametnuto kao univerzalna istina niti može činiti osnovu javnog djelovanja, da ne spominjem da kontrolira isto ili unosi u zakonodavstvo. A opet svjedoci smo nametanja takvih osjećaja koji racionalno ne mogu biti objašnjeni drugima. Postoje situacije kada takve osjećaje koje namećemo u javnu sferu moramo racionalizirati, a tada nam to ne uspijeva, tada se povučemo i razgovaramo samo s

osobama koje nas razumiju na toj sferi. Ne može baš svatko razumjeti svačije osjećaje. Zato imamo partnere/ice, roditelje, prijatelje. Zamislimo situaciju da šefu kažemo kako osjećamo da određeni posao moramo napraviti na specifičan način ili da ga uvjeravamo da je određeni posao napravljen i, ako on/ona to ne vidi, tada velimo da ne poštuje naše osjećaje i da vrijeđa iste.

Ne kažem naravno da sve treba biti vođeno razumom i kompliciranim sustavom logičke argumentacije, ali sfera javnog djelovanja, koja mora biti potkrepljena vizualizacijom, provjerljivošću, dokazljivošću i ponovljivošću, mora zadovoljiti isto. Naš privatni život je nešto drugo i o tom mi ne pada na pamet racionalizirati i govoriti kako će netko definirati ljubav, osjećaje prema voljenima. Sam je Antoine de Saint-Exupéry rekao kako se samo srcem jasno vidi. Naravno, on je pisao o ljubavi kroz apstraktnu priču. *Malog princa* ne možemo primijeniti na sferu javnog djelovanja. Tu djeluju druge sile koje nisu lako uklopljive u sferu idealizma.

Dok ne nađemo učinkovito rješenje dualizma, zadržimo našu vjeru za sebe, a pustimo razumu da bude naš gospodar. Jer na kraju dana razumom opravdavamo svoje postupke, a ne vjerom.